

Нашиятъ сборникъ.

(Вместо предговоръ).

Тоя сборникъ отъ статии, имащи за предметъ събития, личности и дѣла, по-близо или по далечъ, непосрѣдствено или косвено причастни къмъ историческата освободителна мисия на Русия на Балканитѣ, или изобщо на православния Изтокъ, дължи своя произходъ на мисълта да се означава по единъ достоенъ и изразителенъ начинъ 50-годишнината отъ споменъ събитие, което е неуведаемъ вѣнецъ на тая мисия. Това величаво събитие е войната на Русия съ Турция за освобождението на българите отъ вѣковното робство.

Руско-турската освободителна война отъ 1877—1878 г., която свърши съ предварителния миръ предъ стените на Цариградъ, въ Санъ-Стефано, на 19 февр. (3 мартъ) 1878 г., българите почитатъ като рожденъ день на своята нова политическа свобода; 19 февруари тѣ славятъ като Великденъ, възкръсение на своята политическа независимостъ. Тази всйна тѣ сматратъ за най-велико и сѫдбоносно събитие въ най-новата си история.

И отъ пролѣтта на 1927 г., когато се изпълниха 50 години отъ обявяването на тая война въ Кишиневъ (12—24 апр. 1877 г.) съ манифеста на имп. Александра II, станалъ отъ тогава за българите приснопамятъ *Царь-Освободител*, и дори до официалнитѣ юбилейни тържества презъ май т.г.—настоятелството на Славянското дружество въ България, било чрезъ изданията на Дружеството, било чрезъ тържествени публични събрания или на редовнитѣ Славянски срещи на членовете си, не е престало да напомня за събитията, дѣлата, героите и жертвите подвизи отъ онова време. Спомените за тѣхъ сѫ скажи и свещени за българина. За това свидетелствува паметниците и мавзолеите въ Плевенъ, Пордимъ, Бѣла, София, Шипка, Стара Загора и всѣде, гдето стариятъ прославенъ руски воинъ и младиятъ му ученикъ — българскиятъ опълченецъ, сѫ ковали свободата му.

Прославяйки 50 годишнината отъ освобождението си, българите изпитватъ естествено чувства на дѣлска признателностъ